

کانال تخصصی تاریخ من
@tarikheman3
کد: ۱۱/۵

آبان ۱۴۰۰

نمونه سوالات متن درس ۵ / با پاسخ سوالات

تاریخ ۲

یازدهم علوم انسانی

تهیه کننده: احمد اسدی اقدم / دبیر تاریخ - آذربایجان شرقی . مرند

تاریخ، معلم انسان هاست

درس ۵: تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین

ردیف	متن سوالات				
۱	منظور از عصر خلفای نخستین (راشدین) چیست؟ جامعه و حکومتی که پیامبر در مدینه بنیان نهاد، در فاصله سال های ۱۱ تا ۴۱ ق به دست پنج نفر از جانشینان ایشان با عنوان «خليفة» اداره شد. این دوره ۳۰ ساله از تاریخ اسلام را عصر خلفای نخستین و یا راشدین معروف است				
۲	دوره ۳۰ ساله بعد از پیامبر (ص) را چه می نامند؟ عصر خلفای نخستین یا راشدین				
۳	مهم ترین موضوعات جامعه اسلامی بعد از پیامبر را نام ببرید؟				
	<table border="1"> <tr> <td>۱- جانشینی پیامبر</td> <td>۳- تثبیت اسلام در شبه جزیره عربستان</td> </tr> <tr> <td>۲- اداره حکومت</td> <td>۴- فتوحات مسلمانان در خارج از آن شبه جزیره</td> </tr> </table>	۱- جانشینی پیامبر	۳- تثبیت اسلام در شبه جزیره عربستان	۲- اداره حکومت	۴- فتوحات مسلمانان در خارج از آن شبه جزیره
۱- جانشینی پیامبر	۳- تثبیت اسلام در شبه جزیره عربستان				
۲- اداره حکومت	۴- فتوحات مسلمانان در خارج از آن شبه جزیره				
۴	بعد از رحلت پیامبر اکرم (ص) چه کسانی در سقیفه گرد آمدند؟ گروهی از انصار در مکانی موسوم به سقیفه بنی ساعده در مدینه گرد هم آمدند تا درباره تعیین جانشین رسول خدا تصمیم بگیرند				
۵	چه کسانی از مهاجران خود را به جمع سقیفه رساندند؟ ابوبکر ابن اب قحافه، عمر بن خطاب و ابوعبیده جراح.				
۶	در نهایت چه کسی به عنوان جانشین پیامبر انتخاب شد؟ تعدادی از انصار حاضر در سقیفه با ابوبکر به عنوان خلیفه و جانشین پیامبر بیعت کردند				
۷	چگونگی انتخاب ابوبکر و شکل گیری خلافت را شرح دهید؟ ماجرای سقیفه و انتخاب ابوبکر به خلافت هنگامی که علی علیه السلام و بنی هاشم مشغول برگزاری مراسم تدفین پیامبر بودند گروهی از انصار در مکانی موسوم به سقیفه بنی ساعده در مدینه گرد هم آمدند تا در باره تعیین جانشین رسول خدا تصمیمی بگیرند. ابوبکر، عمر و ابوعبیده جراح از گروه مهاجران به سرعت خود را به آن جمع رساندند. سرانجام، پس از گفت و گو و بحث هایی که در آن جلسه صورت گرفت، نخست عمر و ابوعبیده و سپس تعدادی از انصار حاضر در سقیفه با ابوبکر به عنوان خلیفه و جانشین پیامبر بیعت کردند				
۸	مرتدان (از دین برگشتگان) به چه کسانی می گفتند؟ پس از رحلت پیامبر و آغاز خلافت ابوبکر، تعداد زیادی از قبیله های بادیه نشین عربستان، دین اسلام را ترک کردند و و سر به شورش برداشتند. این گروه به مرتدان یا از دین برگشتگان معروف شدند				
۹	پیامبران دروغین چه کسانی بودند؟ چند تن نیز به دروغ ادعای پیامبری کردند و با گرد آوردن افرادی به دور خود، با حکومت مدینه به مخالفت برخاستند				

۱۰	غیر از مُرتدان و پیامبران دروغین چه کسانی مخالف ابوبکر بودند؟ گروه دیگری نیز بودند که ابوبکر را به عنوان خلیفه پیامبر قبول نداشتند و از پرداخت زکات به نمایندگان وی خودداری کردند
۱۱	گروههای مرتدان (از دین برگشتگان) پس از رحلت پیامبر را ذکر کنید؟ ۱- اعضای این قبیله ها در سال های پایانی زندگانی رسول خدا و صرفا به علت گسترش قدرت مسلمانان ، اسلام آورده بودند و با تعالیم آنس و آشنایی نداشتند. ۲- علاوه بر مُرتدان، چند تن نیز به دروغ ادعای پیامبری کردند و با گرد آوردن افرادی به دور خود، با حکومت مدینه به مخالفت برخاستند. ۳- گروه دیگری از شورشیان را افراد و قبیله هایی تشکیل می دادند که نسبت به خلافت ابوبکر معترض بودند و ایشان را به عنوان خلیفه پیامبر به رسمیت نمی شناختند و از پرداخت زکات به نمایندگان وی خودداری کردند
۱۲	اقدام ابوبکر برای مقابله با مرتدان (از دین برگشتگان) را توضیح دهید؟ ابوبکر پس از استقرار بر مسند خلافت، سپاهی را گرد آورد و به مقابله با مرتدان، پیامبران دروغین و دیگر معترضان فرستاد. این سپاه همه شورشها و نافرمانی ها را فرونشاند و حاکمیت مدینه را دوباره بر شبه جزیره عربستان برقرار کرد
۱۳	ابوبکر چه کسی را به عنوان جانشین خود معرفی کرد؟ عمر بن خطاب.
۱۴	مهم ترین رویداد خلافت عمر چه بود؟ فتوحات مسلمانان در سرزمین های مجاور شبه جزیره عربستان (ایران و روم) .
۱۵	عمر چگونه به خلافت رسید؟ خلیفه اول (ابوبکر) اندکی بیش از دو سال خلافت کرد . او در واپسین لحظات زندگی، طی وصیت نامه مکتوبی، عُمر بن خطاب را که در سال ششم بعثت اسلام آورده بود، به جانشینی خود معرفی و منصوب کرد
۱۶	عثمان چگونه به خلافت رسید؟ خلیفه دوم پیش از مرگ، شورایی شش نفره تشکیل داد و اعضای آن را مأمور کرد که از میان خود یک نفر را به عنوان خلیفه برگزینند . گفت و گوها و رایزنی های اعضای آن شورا، به گونه ای پیش رفت که سرانجام عثمان بن عفان از خاندان بنی امیه به عنوان خلیفه سوم انتخاب شد
۱۷	شورای تعیین خلافت عمر شامل چه کسی بود و چه اقدامی کرد؟ خلیفه دوم پیش از مرگ، شورایی شش نفره تشکیل داد و اعضای آن را مأمور کرد که از میان خود یک نفر را به عنوان خلیفه برگزینند. گفت و گوها و رایزنی های اعضای آن شورا، به گونه ای پیش رفت که سرانجام عثمان بن عفان از خاندان بنی امیه به عنوان خلیفه سوم انتخاب شد
۱۸	سومین خلیفه مسلمین چه کسی بود؟ عثمان بن عفان.
۱۹	روش خلافت عثمان را توضیح دهید؟ عثمان که مردی نرم خو و خویشاوند دوست بود، روش متفاوتی نسبت به خلفای پیش از خود در پیش گرفت . خلیفه سوم، مروان بن حکم و پدرش را که پیامبر از مدینه رانده بود، به آن شهر بازگرداند . او همچنین خویشاوندان خود از بنی امیه را بر سر کار آورد و دست آنان را در اداره امور خلافت باز گذاشت . برخی از صحابه پیامبر همچون ابوذر غفاری، عمار یاسر، نسبت به رفتار عثمان و منصوبان وی انتقاد و اعتراض کردند . خلیفه که تحت تاثیر اطرافیان و مشاوران خود از جمله مروان حکم قرار داشت ، انتقادکنندگان را تنبیه و تبعید نمود
۲۰	دو صحابه پیامبر که به رفتار عثمان اعتراض می کردند را نام ببرید؟ ابوذر غفاری و عمار یاسر
۲۱	کدام شهرها علیه عثمان شورش کردند؟ کوفه، بصره و مصر.
۲۲	چه کسی در زمان اعتراض به عثمان میانجی گری کرد؟ امام علی (ع).
۲۳	عثمان چه سرنوشتی داشت؟ معترضان سرانجام به خانه خلیفه ریختند و او را به قتل رساندند.
۲۴	سرانجام خلافت عثمان را شرح دهید؟ مردم از مناطق مختلف مانند عراق و مصر برای رساندن صدای اعتراض خویش به گوش عثمان، به مدینه آمدند . علی علیه السلام میان مردم و خلیفه میانجیگری کرد . خلیفه پذیرفت که روش خود را تغییر دهد، اما اطرافیان مانع این کار شدند . به همین دلیل، معترضان خشمگین سرانجام به خانه خلیفه ریختند و او را به قتل رساندند

۲۵	امام علی(ع) چگونه به حکومت رسید؟ پس از عثمان، مردم در مدینه به اصرار از علی(ع) خواستند که خلافت را بپذیرد و با آن حضرت بیعت کردند. امام مصمم بود که مطابق کتاب خدا و سنت پیامبر عمل نماید؛ از این رو، سران قریش و به ویژه اشراف بنی امیه که از بیعت با ایشان خودداری کرده بودند، به مخالفت و دشمنی برخاستند
۲۶	چرا سران قریش و به ویژه اشراف بنی امیه از بیعت با امام علی(ع) خودداری کردند؟ پس از عثمان، مردم در مدینه به اصرار از علی علیه السلام خواستند که خلافت و بپذیرد و با آن حضرت بیعت کردند. امام مصمم بود که مطابق کتاب خدا و سنت پیامبر عمل نماید
۲۷	مهم ترین مخالفان امام علی(ع) بعد از خلافت چه کسانی بودند؟ ۱- معاویه پسر ابوسفیان ۲- طلحه و زبیر.
۲۸	مخالفان امام علی(ع) به چه بهانه ای قیام کردند؟ خون خواهی عثمان.
۲۹	امام علی(ع) مرکز خلافت را از مدینه به کجا منتقل کرد؟ کوفه.
۳۰	سه جنگ داخلی امام علی(ع) را نام ببرید؟ جمل، صفین و نهروان
۳۱	مخالفان امام علی(ع) چه کسانی بودند و علت مخالفت شان چه بود؟ از جمله معاویه پسر ابوسفیان که توسط علی علیه السلام از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خونخواهی عثمان، به سرکشی پرداخت. معدودی از بزرگان قریش مانند طلحه و زبیر نیز که بیعت کرده بودند، چون امام با تقاضای شان برای به دست گرفتن حکومت برخی شهرها و مناطق موافقت نکرد، بیعت خود را شکستند و به صف مخالفان پیوستند
۳۲	مهم ترین مخالفان امام علی(ع) بعد از خلافت چه کسانی بودند؟ ۱- معاویه پسر ابوسفیان ۲- طلحه و زبیر
۳۳	روش امام علی (ع) برای مقابله با مخالفان چه بود؟ نصیحت ها و کوشش های مسالمت آمیز امام علی علیه السلام برای بازداشتن مخالفان از سرکشی و جلوگیری از جنگ داخلی میان مسلمانان، به نتیجه نرسید و آن حضرت ناگزیر به دفع سرکشی ها و آشوب گری هایی شد که اشراف بنی امیه نقش مهمی در ایجا د آن داشتند. بدین منظور امام مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل و در سه جنگ جمل، صفین و نهروان با دشمنان مقابله کرد
۳۴	امام علی(ع) کجا به شهادت رسید و خلافت بعد از او چه سرنوشتی داشت؟ پس از شهادت امام علی علیه اسلام (۲۱ رمضان سال ۴۰)، مردم در سراسر کشور اسلامی به جز مناطقی که تحت سلطه معاویه بود با امام حسن(ع) بیعت کردند.
۳۵	آیه مباهله پیامبر در مقابل چه کسانی قرار گرفت؟ مسیحیان نجران
۳۶	پیامبر(ص) چه کسانی را سرور و سالار شهیدان بهشت معرفی کرد؟ امام حسن(ع) و امام حسین(ع).
۳۷	روش خلافت ابوبکر و عمر را توضیح دهید؟ پس از رحلت پیامبر، به خصوص در پی اختلافی که میان مسلمانان بر سر جانشینی پیامبر در سقیفه بنی ساعده به وجود آمد، اتحاد امت اسلامی آسیب دید. با این حال، ابوبکر و عمر در دوران زمام داری خویش تا حدودی مراقب بودند که عدالت را میان افراد و گروه های مختلف مسلمان رعایت کنند و از هر دو گروه مهاجر و انصار افرادی را به سمت های فرماندهی سپاه و حکومت شهرها و نواحی مختلف قلمرو خلافت برمیگزیدند
۳۸	سیاست دوران خلافت عثمان را شرح دهید؟ سیاست خویشاوندگرایی عثمان، علاوه بر ایجاد نارضایتی در میان مسلمانان، باعث تشدید اختلافات و اوج گرفتن مجدد تعصبات طایفه ای و قبیله ای در درون جامعه اسلامی شد
۳۹	روش خلافت امام علی(ع) را توضیح دهید؟ علی علیه السلام در دوران حکومتش قصد داشت با عمل به تعالیم اسلام و سنت رسول خدا، برادری و یگانگی دینی را به امت اسلامی بازگرداند، اما در نتیجه اختلاف های سیاسی و جنگ های داخلی که پیش آمد، تفرقه و چنددستگی میان مسلمانان بیشتر شدند. این جنگ ها به دشمنی و درگیری های طایفه ای و قبیله ای دامن زد و حتی باعث به وجود آمدن رقابت منطقه ای بین عراق و شام شد که تا سالها پس

	از آن ادامه داشت
۴۰	موانع و مشکلات اصلی امام علی(ع) در حکومت چه بود؟ گروه محدودی که از منافع و امتیازات ویژه برخوردار شده و سال ها به مال اندوزی و رفاه طلبی خو گرفته بودند، با آن حضرت مخالفت و دشمنی کردند. آنان با اقدام های عدالت جویانه امام به مقابله برخاستند و سه جنگ را بر جامعه اسلامی تحمیل کردند
۴۱	جنگ های امام علی(ع) چه تأثیری در جامعه داشت؟ باعث رقابت منطقه ای بین عراق و شام شد.
۴۲	فتوحات اسلام در زمان خلیفه دوم و سوم در جامعه اسلامی چه تأثیری داشت؟ در دوران خلافت عمر و عثمان درآمدهای فراوانی از سرزمین های ثروتمندی که فتح شده بود به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد. خلیفه دوم این درآمدها را به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد. نحوه توزیع عطایا توسط خلیفه دوم، اگرچه بر پایه مساوات اسلامی نبود، اما ساده زیستی و سخت گیری ایشان نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت اندوزی و تجمل گرایی آنان جلوگیری کرد
۴۳	درآمدهای دوران خلافت عمر و عثمان از چه طریقی به دست آمد؟ در دوران خلافت عمر و عثمان درآمدهای فراوانی از سرزمین های ثروتمندی که فتح شده بود به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد
۴۴	نحوه توزیع درآمدهای دوران خلافت عمر چگونه بود؟ خلیفه دوم این درآمدها را به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد. نحوه توزیع عطایا توسط خلیفه دوم، اگر چه برپایه مساوات اسلامی نبود، اما ساده زیستی و سختگیری ایشان نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت اندوزی و تجمل گرایی آنان جلوگیری کرد
۴۵	نحوه توزیع درآمدهای دوران خلافت عثمان چگونه بود؟ در دوران عثمان بذل و بخشش های فراوانی از بیت المال مسلمانان به بستگان و حامیان خلیفه، به خصوص خاندان بنی امیه صورت گرفت. وی محدودیت هایی را که عمر برای ثروت اندوزی سران قریش ایجاد کرده بود، نادیده گرفت؛ از این رو، آنان اراضی و مزارع وسیعی را در ایران، شام و مصر تصرف کردند و از درآمدهای کلان آنها برای ساخت خانه های مدلل و خوشگذرانی در مدینه و دیگر شهرها استفاده کردند
۴۶	امام علی(ع) چه شیوه ای در تقسیم بندی بیت المال انجام می داد؟ امام علی(ع) در دوران خلافتش تلاش کرد که عدالت و مساوات اسلامی را اجرا کند. از این رو، بیت المال را به طور مساوی میان تمام مسلمانان اعم از عرب و غیر عرب، سیاه و سفید و بنده و آزاد تقسیم کرد.
۴۷	چرا طلحه و زبیر به امام علی(ع) اعتراض کردند؟ و روش امام در مقابل آنها چگونه بود؟ برخی مسلمانان، از جمله طلحه و زبیر به این شیوه توزیع بیتالمال اعتراض کردند و از آن حضرت خواستند که عرب و قریش را برتر از عجم و موالی قرار دهد؛ اما امام این کار را ستمگرانه دانست و فرمود «تمام قرآن را تلاوت کردم و برای فرزندان اسماعیل (منظور اعراب) بر فرزندان اسحاق (غیر اعراب) به اندازه این چوب {تکه چوبی که از زمین برداشته بود} برتری نیافتم» آن حضرت از بیان این جمله، آن بود که ایشان معیارهای قومی، قبیله ای، خویشاوندی و یا تقدم و تأخر در قبول اسلام را در توزیع بیت المال در نظر نخواهد گرفت
۴۸	چه کسانی از صحابه به شیوه توزیع بیت المال به امام علی(ع) اعتراض کردند؟ طلحه و زبیر.
۴۹	لشکرکشی اعراب مسلمان به سرزمینهای همجوار چه بود؟ در نتیجه این لشکرکشی ها که از زمان خلافت ابوبکر آغاز شد و تا پایان خلافت عثمان بدون وقفه ادامه یافت، سرزمین ایران، شام و مصر فتح شد و اسلام به تدریج در آن سرزمینها گسترش پیدا کرد
۵۰	در زمان کدام خلیفه فتوحات متوقف شد؟ امام علی علیه السلام
۵۱	برخورد مسلمانان با غیرمسلمانان در لشکرکشی ها چه بود؟ در جریان فتوحات، مسلمانان هنگامی که به سپاه دشمن برخورد میکردند و یا به آبادی و شهری می رسیدند، طبق تعالیم اسلام و سنت پیامبر، سه پیشنهاد را به آنان ارائه می دادند: اول، اسلام بیاورید؛ دوم، تسلیم شوید و جزیه پرداخت نمایید و سوم، بجنگید
۵۲	اهمیت سرزمین شام از چه جهاتی بود؟ سرزمین شام در غرب آسیا، به عنوان نقطه اتصال زمینی و دریایی سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا، همواره از موقعیت فوق العاده مهمی برخوردار بوده است. این سرزمین تاریخ و تمدنی کهن دارد و در دوران باستان محل برخورد تمدن های کهن بین النهرین، ایران، مصر، یونان و روم بوده است

۵۳	اوضاع منطقه شام هنگام حمله اعراب مسلمان را توضیح دهید؟ منطقه شام هنگام حمله اعراب مسلمان، زیر سلطه امپراتوری روم قرار داشت. در آن زمان تعدادی از قبیله های عرب در آن منطقه حضور داشتند. بسیاری از این اعراب و دیگر ساکنان بومی منطقه شام پیرو مسیحیت بودند، اما در برخی از مسائل مذهبی با کلیسای قسطنطنیه، پایتخت امپراتوری روم اختلاف اساسی داشتند. اختلافات مذهبی و تفاوت های قومی، فرهنگی و زبانی که میان توده های مردم شام با طبقه حکومت گر رومی وجود داشت، از جمله عواملی مهمی بود که پایه های حاکمیت امپراتوری روم را بر این منطقه سست کرده بود
۵۴	هنگام حمله مسلمانان به شام این سرزمین جزو امپراتوری بود. روم شرقی یا بیزانس
۵۵	ساکنان عرب شام چه اعتقاداتی داشتند؟ بسیاری از این اعراب و دیگر ساکنان بومی منطقه ی شام پیرو آیین مسیحیت بودند، اما در برخی از مسائل مذهبی با کلیسای قسطنطنیه، پایتخت امپراتوری روم شرقی اختلافات اساسی داشتند.
۵۶	چگونگی فتح شام را شرح دهید؟ ابوبکر، در اواخر خلافت خود، چندین دسته سپاه را به سوی منطقه شام فرستاد. این سپاهیان در چندین نبرد که بیشتر آنها در زمان خلافت عمر به وقوع پیوست، نیروهای رومی و متحدان محلی آنان را شکست دادند و شهرها و آبادی های آن منطقه را یکی پس از دیگری، اغلب با پیمان صلح گشودند. در این پیمانها، حفظ جان و مال، آزادی دین و عقیده مردم آن شهرها در برابر تسلیم و پرداخت جزییه تضمین شده بود
۵۷	فتح به صلح در سرزمین های مورد هجوم مسلمانان تحت چه شرایطی انجام می گرفت؟ در این پیمان ها، حفظ جان و مال، آزادی دین و عقیده ی مردم آن شهرها در برابر تسلیم و پرداخت جزییه تضمین شده بود
۵۸	در جریان محاصره بیت المقدس رفتار مسلمانان با مسیحیان چگونه بود؟ در جریان محاصره شهر بیت المقدس (ایلیا)، ساکنان مسیحی شهر اعلام کردند که فقط در حضور خلیفه، قرارداد صلح و تسلیم شده شهر را امضاء میکنند. مسلمانان با بردباری این شرط را پذیرفتند و بدین منظور خلیفه دوم از مدینه به بیت المقدس رفت
۵۹	شرط مردم بیت المقدس برای صلح چه بود؟ در جریان محاصره ی بیت المقدس (ایلیا)، ساکنان مسیحی شهر اعلام کردند که فقط در حضور خلیفه، قرارداد صلح و تسلیم شهر را امضاء میکنند. مسلمانان با بردباری این شرط را پذیرفتند و بدین منظور خلیفه ی دوم از مدینه به بیت المقدس رفت
۶۰	وضعیت مصر هنگام ظهور اسلام چگونه بود؟ نیز همچون شام، به هنگام ظهور اسلام، بخشی از قلمرو امپراتوری روم شرقی بود. اسکندریه در شمال مصر، یکی از مراکز مهم نیروی دریایی آن امپراتوری به شمار می رفت. با وجود تسلط رومیان بر مصر، موقعیت مسلمانان در شام و حتی در شبه جزیره عربستان در معرض خطر جدی بود. از این رو مسلمانان بعد از فتح شام درصدد برآمدند که مصر را نیز تسخیر کنند. عمروعاص که آبادانی و ثروت فراوان آن سرزمین را از نزدیک مشاهده نموده و تا اندازه ای با وضعیت سیاسی و اجتماعی آن جا آشنا بود، فرماندهی سپه اعراب مسلمان را در حمله به مصر به عهده گرفت
۶۱	مرکز مهم نیرو دریایی مصر در شمال این کشور کجا بود؟ اسکندریه
۶۲	فرمانده سپاه اسلام برای فرمانده مصر چه کسی بود؟ عمرو عاص
۶۳	چرا مصریان از حاکمیت شرقی برای خود ناخشنود بودند؟ از یکسو مالیات های سنگینی را به رومیان می پرداختند و از سوی دیگر اجازه نداشتند که به مقام های عالی برسند. علاوه بر آن، مسیحیان مصر اختلافات مذهبی شدیدی با رومیان داشتند. گروه هایی از پیروان آیین یهود نیز در اسکندریه و سایر نقاط مصر پراکنده بودند، به دلیل عدم حمایت امپراتور روم از آنان در برابر مسیحیان، از او ناخشنود بودند
۶۴	چرا یهودیان در مصر از امپراتوری روم ناراضی بودند؟ گروه هایی از پیروان آیین یهود نیز که در اسکندریه و سایر نقاط مصر پراکنده بودند، به دلیل عدم حمایت امپراتور روم از آنان در برابر مسیحیان، از او ناخشنود بودند
۶۵	مصریان به چه صورتی توسط مسلمانان فتح شد؟ اعراب مسلمان طی نبردهایی، لشکریان رومی را شکست دادند و شهرهای مصر را یکی پس از دیگری به جنگ ویا به صلح گشودند. بررسی

	پیمان های صلح مصریان با مسلمانان در منابع تاریخی، نشان می دهد که محتوای پیمان های مذکور شباهت زیادی به قرارداد صلح بیت المقدس دارد.
۶۶	فتوحات مسلمانان در مصر نتیجه چه بود فتوحات نیروهای مسلمانان در مصر، بیشتر نتیجه عدم مقاومت مردم آن سرزمین در برابر سپاه اسلام بود رفتار مسالمت آمیز و مدارا جویانه پیروان اسلام با مسیحیان به هنگام فتح شام و امید به آزادی مذهبی در زیر سایه حکومت مسلمانان تاثیر بسزایی بر متحد نشدن رومیان با مصریان داشت.
۶۷	عوامل پیروزی مسلمانان در مصر را بنویسید؟ موفقیت سریع و فتوحات درخشان نیروهای مسلمان در مصر بیشتر نتیجه عدم مقاومت مردم آن سرزمین در برابر سپاه اسلام بود رفتار مسالمت آمیز و مدارا جویانه پیروان اسلام با مسیحیان به هنگام فتح شام و امید به آزادی مذهبی در زیر سایه حکومت مسلمانان، تاثیر بسزایی بر متحد نشدن مصریان با رومیان داشت.
۶۸	نتایج فتح مصر را بنویسید. با فتح مصر (سال ۲۷ ق) سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از بین رفت، شام از خطر هجوم رومیان تا حدودی در امان ماند و زمینه برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا، مهیا شد.
۶۹	آثار و پیامدهای سیاسی فتوحات در زمان خلفای نخستین در مصر را بیان نمایید. از نظر سیاسی، اعراب مسلمان در فاصله کمتر از ۲۷ سال، دو قدرت بزرگ جهان آن روز یعنی حکومت ساسانیان و امپراتوری روم شرقی را شکست دادند و سرزمینهای مهم ایران، شام و مصر را تصرف کردند. به دنبال این پیروزی های نظامی، قلمرو خلافت گسترش زیادی یافت و مردمان و اقوامی مختلفی که زبان و فرهنگ متفاوتی با اعراب داشتند، تحت حکومت آنان قرار گرفتند.
۷۰	آثار و پیامدهای اقتصادی فتوحات در زمان خلفای نخستین در مصر را بنویسید؟ به لحاظ اقتصادی، سرزمین های فتح شده ثروتمند و دارای شهرها و روستاهای آباد و بزرگی بودند. اعراب علاوه بر غنائم فراوانی که در جریان فتوحات کسب کردند، منابع اقتصادی و درآمدهای مالیاتی آن سرزمینها را در اختیار خود گرفتند.
۷۱	آثار و پیامدهای فتح مصر در زمان خلفای نخستین در زمینه علم و فرهنگ را ذکر کنید؟ مهم ترین اثر و پیامد فتوحات در عرصه دین و فرهنگ جلوه گر شد. از یکسو، سپاهیان عرب دین اسلام را به سرزمین های فتح شده بردند و به تدریج مردم آن سرزمین ها مسلمان شدند؛ از سوی دیگر، ایران، شام و مصر دارای فرهنگ و تمدنی غنی و مردمان متمدنی بودند که سهم بسزایی در شکل گیری و شکوفایی تمدن اسلامی ایفا کردند.
۷۲	مهمترین عوامل سرزمین فتح شده توسط اعراب چه بود؟ عوامل گوناگونی در پذیرش اسلام توسط مردم سرزمینهای مختلف تاثیر داشت. مهمترین این عوامل عبارت بودند از: ۱- جاذبه ی پیام جهانی اسلام که همهی انسانها را بدون توجه به رنگ پوست، زبان، فرهنگ و طبقه اجتماعیشان مخاطب قرار داده و به آنان وعده میداد که با ایمان به اسلام و عمل به دستورات آن به سعادت و رستگاری در دنیا و آخرت خواهند رسید. ۲- اسلام همه ی مردم را به عمل به شریعتی سهل و ساده فرا میخواند.
موفق و سر بلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرند	

برای دریافت کامل جزوه و نمونه سوالات امتحانی آن به کانال تخصصی "تاریخ من" @tarikheman3

مراجعه نمایید

سوالات آزمون چهارگزینه ای درس ۵

۱	علت اعتراض ابوذر غفاری و عمار یاسر به عثمان چه بود. الف - رفتار عثمان و منصوبان وی ب - غضب خلافت ج - ادامه فتوحات د - همه ی موارد
۲	در زمان کدام یک از خلفا اختلافات طبقاتی و تعصبات قومی قبیله ای بار دیگر گسترش یافت. الف - امام علی (ع) ب - عثمان ج - عمر د - ابوبکر
۳	چه کسانی نقش مهمی در بروز جنگ های داخلی در جامعه اسلامی داشتند. الف - معاویه ب - معاویه و مروان حکم ج - طلحه و زبیر د - همه موارد
۴	عثمان و عمر چگونه به خلافت رسیدند. الف - وصیت خلیفه - پیش شورا ب شورا - شورا ج - شورا - بیعت مردم د شورا - وصیت خلیفه پیشین
۵	اولین بار چه کسانی در سقیفه بنی ساعده در مدینه گرد هم آمدند تا در باره تعیین جانشین رسول خدا تصمیم بگیرند؟ الف) مهاجران ب) انصار ج) ابوبکر، عمر و ابوعبیده جراح د) طلحه و زبیر
۶	در سقیفه بنی ساعده چه کسی به عنوان خلیفه انتخاب شد؟ الف) عمر ب) ابوبکر ج) عثمان د) علی (ع)
۷	کدامیک ویژگی های مُردان نمی باشد؟ الف) کسانی که دین اسلام را ترک کردند ب) کسانی که به دروغ ادعای پیامبری کردند ج) کسانی از پرداخت زکات به خلیفه خودداری کردند د) قبایلی که با قریش بر ضد اسلام متحد شدند
۸	ابوبکر چند سال حکومت کرد؟ الف) دو سال ب) اندکی بیشتر از دو سال ج) سه سال د) اندکی بیشتر از سه سال
۹	مهم ترین رویداد دوران خلیفه دوم چه بود؟ الف) مبارزه با قبیله های بادیه نشین عربستان ب) مقابله با پیامبران دروغین و دیگر معترضان ج) سرکوب قبایلی که از پرداخت زکات به نمایندگان خلیفه خودداری کردند د) فتوحات مسلمانان در سرزمین های مجاور عربستان
۱۰	در شورای شش نفره چه کسی به عنوان خلیفه سوم انتخاب شد؟ الف) عبدالرحمن بن عوف ب) سعد اب ابی وقاص ج) عثمان بن عفان د) علی بن ابوطالب
۱۱	عثمان، چه کسی را که پیامبر از مدینه رانده بود، به آن شهر بازگرداند؟ الف) ابوسفیان ب) معاویه ج) عمروعاص د) مروان حکم
۱۲	چرا سران قریش و به ویژه اشراف بنی امیه از بیعت با علی (ع) خودداری کرده بودند؟ الف) برکناری معاویه و عمروعاص از حکومت شام و مصر ب) به دلیل اجرای عدالت و قسط میان مسلمانان ج) به دلیل عمل به کتاب خدا و سنت پیامبر د) به دلیل برکناری عمال اموی از حکومت نواحی مختلف
۱۳	بهانه معاویه برای مخالفت با علی (ع) چه بود؟ الف) برکناری از حکومت شام

جزوه نمونه سوالات درس ۵ - تاریخ ۲ / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

	(ب) برکناری عمروعاص از حکومت مصر (ج) کشتن سران اموی در جنگ‌های دوران پیامبر (د) خونخواهی عثمان
۱۴	علی(ع) در چه تاریخی به شهادت رسید؟ الف) ۱۹ رمضان سال ۴۰ هجری ب) ۲۱ رمضان سال ۴۰ هجری ج) ۱۹ رمضان سال ۴۱ هجری د) ۲۱ رمضان سال ۴۱ هجری
۱۵	تولد امام حسن(ع) در چه تاریخی و در کجا بوده است؟ الف) در سال سوم هجرت در مدینه ب) در سال سوم هجرت در مکه ج) در سال پنجم هجرت در مدینه د) در سال پنجم هجرت در مکه
۱۶	پس از کدام جریان اتحاد امت اسلامی آسیب دید؟ الف) اختلاف میان مسلمانان بر سر جانشینی پیامبر ب) تفرقه‌افکنی منافقان در غزوه تبوک ج) شکست اولیه مسلمانان در غزوه احد د) اقدامات قبایل سه گانه یهود در غزوه خندق
۱۷	دوران خلافت چه کسانی درآمدهای فراوانی از سرزمین‌های ثروتمندی که فتح شده بود به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد؟ الف) ابوبکر و عمر ب) عمر و عثمان ج) عمر و علی(ع) د) عثمان و علی(ع)
۱۸	کدام خلیفه درآمدهای به دست آمده از سرزمین‌های ثروتمندی که فتح شده بود را به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد؟ الف) ابوبکر ب) عمر ج) عثمان د) علی(ع)
۱۹	چه کسانی به شیوه اجرای عدالت و مساوات اسلامی علی(ع) اعتراض کردند؟ الف) معاویه و عمروعاص ب) معاویه و طلحه ج) طلحه و زبیر د) زبیر و عمروعاص
۲۰	لشکرکشی اعراب مسلمان به سرزمین‌های مجاور شبه جزیره عربستان از چه زمانی شروع و تا کی بدون وقفه ادامه یافت؟ الف) آغاز از زمان خلافت عمر آغاز و تا پایان خلافت عثمان ب) آغاز از زمان خلافت ابوبکر و تا پایان خلافت عثمان ج) آغاز از زمان خلافت عمر و تا پایان خلافت علی(ع) د) آغاز از زمان خلافت ابوبکر و تا پایان خلافت علی(ع)
۲۱	کدام منطقه به عنوان نقطه اتصال زمینی و دریایی سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا، همواره از موقعیت فوق العاده مهمی برخوردار بوده است؟ الف) مصر ب) لبنان ج) عراق د) شام
۲۲	منطقه شام هنگام حمله اعراب مسلمان، زیر سلطه کدام دولت قرار داشت؟ الف) ایران ب) روم شرقی ج) عراق د) روم غربی
۲۳	در جریان محاصره کدام شهر، ساکنان مسیحی شهر اعلام کردند که فقط در حضور خلیفه، قرارداد صلح و تسلیم شهر را امضاء می‌کنند؟ الف) قاهره ب) دمشق ج) بیت‌الحرم د) بیت‌المقدس
۲۴	چه کسی فرماندهی سپاه اعراب مسلمان را در حمله به مصر به عهده گرفت؟ الف) معاویه ب) خالدبن ولید ج) عمر د) عمروعاص
۲۵	مصر در چه سالی فتح شد؟

جزوه نمونه سوالات درس ۵ - تاریخ ۲ / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

	الف) ۱۶ ق	ب) ۱۸ ق	ج) ۲۰ ق	د) ۲۱ ق
۲۶	مهم‌ترین اثر و پیامد فتوحات مسلمانان در چه عرصه‌ای جلوه گر شد؟			
	الف) دین و اقتصاد	ب) فرهنگ و اقتصاد	ج) دین و فرهنگ	د) دین و فرهنگ و اقتصاد
۲۷	در زمان کدام یک از خلفا اختلافات طبقاتی و تعصبات قومی قبیله‌ای بار دیگر گسترش یافت.			
	الف) امام علی (ع)	ب) عثمان	ج) عمر	د) ابوبکر
۲۸	چه کسانی نقش مهمی در بروز جنگ‌های داخلی در جامعه اسلامی داشتند.			
	الف) معاویه	ب) معاویه و مروان حکم	ج) طلحه و زبیر	د) همه موارد
۲۹				

بارم بندی دروس

کانال تخصصی تاریخ من
@tarikheman3

تاریخ ۲

پایه : یازدهم علوم انسانی

تهیه کننده : احمد اسدی اقدم - مرند

نوبت دوم / خرداد / شهریور		نوبت اول	شماره درس
۵ نمره	۵ نمره	۳-۱	۱
		۳-۱	۲
		۳-۱	۳
		۳-۱	۴
	۵ نمره	۳-۱	۵
		۳-۱	۶
		۳-۱	۷
		۳-۱	۸
۱۵ نمره	۳-۱	۹	
	۳-۱	۱۰	
	۳-۱	۱۱	
	۳-۱	۱۲	
	۳-۱	۱۳	
	۳-۱	۱۴	
	۳-۱	۱۵	
	۳-۱	۱۶	
جمع نمرات : ۲۰ نمره			

تهیه شده در : کانال تخصصی "تاریخ من" @tarikheman3

اسدی اقدم